

Sundhedsstyrelsen skal høres i Spørgsmaal vedrørende Sundhedsvæsenet deroppe, og vi har navnlig i Øjeblikket en Chef for Sundhedsstyrelsen, som har overordentlig stor Interesse for og Kendskab til Grønland fra et Ophold deroppe. Der vil rejse sig Spørgsmaal om fortsatte planmæssige Undersøgelser af Landet og alle dets Hjelpekilder og af Havene oppe omkring Grønland. Der vil rejse sig Spørgsmaal om Fremhjælpning af de grønlandske Erhverv, maaske ved at sende Danske derop, som kan lære Grønlænderne at drive baade Fiskeri, Landbrug og Kvægavl med større Dygtighed. I Virkeligheden rejser der sig Spørgsmaal paa Spørgsmaal, og der er efter min Mening ikke Tvivl om, at dette mægtige Land deroppe i det høje Nord, som nu føder en Befolkning paa omkring 14 000 ret kummerligt, ikke blot vil kunne yde langt bedre Livsvilkaar for disse 14 000, men ogsaa vil kunne yde Livsbetingelser for mange flere Mennesker.

Det er med stor Glæde, jeg har været med til at faa ændret Lovforslagets § 20, der vedrører Handelen. Selv om jeg er ganske klar over, at der ikke ligger nogen Realitet i den Ændring, der er foretaget, er jeg glad for, at det siges ganske klart, at det, Handelen deroppe skal have til Formaal, er at hjælpe Grønlænderne fremad økonomisk, og at det slaas fast, at det danske Samfund ikke skal gøre sig nogen Forretning af Forholdet til Grønland. Det skal være en Ærressag for os at føre det lille grønlandske Folk frem baade økonomisk og kulturelt. Det er en Opgave, som det danske Folk magter, og en Opgave, hvorunder det danske Folk kan vokse, og det er en stor Glæde at se, at hele det danske Folk kan samles netop om at tage denne Opgave op. Jeg er ogsaa tilfreds med, at der i Betænkningen er peget paa Andelsvejen som et Middel til Selvstændiggørelse af det grønlandske Folk paa det økonomiske Omraade. Andels-tanken er jo begyndt saa smaat at vinde Indgang blandt Grønlænderne, og jeg er sikker paa, at det netop er Vejen frem til større og større Selvstændiggørelse af det grønlandske Folk paa det økonomiske Omraade.

Der er i Øjeblikket en god Stemning i Grønland overfor Danmark, men der er ogsaa i Grønland store Forventninger med Hensyn til Fremtiden. Vi skal ikke skuffe disse Forventninger, men vi skal sammen med Grønlænderne arbejde paa, at de kan blive fyldestgjort. Jeg har det Haab, at dette Lovforslag ogsaa vil hjælpe til, at det kan ske, og med det Ønske vil jeg anbefale, at vi enstemmig sender dette Lovforslag over til det andet høje Ting.

Indenrigsministeren (Hauge): Jeg har begæret Ordet for at svare paa den Henvendelse, der er rettet til mig af den sidste ærede Taler, det ærede Medlem Hr. Povlsen. Det ærede Medlem sagde, at det var beklageligt, at der kun var faa danske Førstepræster i Grønland; han haabede imidlertid, at der i den nærmeste Tid skulde blive Mulighed for at sende flere danske Førstepræster derop. Jeg tror ogsaa, der er Mulighed derfor, og jeg vil anse det for heldigt, om man faar flere danske Førstepræster op til Grønland, end der i Øjeblikket er. Det ærede Medlem henstillede derefter til mig, at jeg skulde tage mig af de grønlandske Førstepræster, der er deroppe, og hjælpe dem til, at de en Gang imellem kunde komme til Danmark for at vedligeholde den Kulturpaavirkning, de allerede har faaet fra Danmark, og eventuelt udvikle den. Jeg kan svare det ærede Medlem, at jeg af al min Evne vil bidrage til, at de paagældende Førstepræster nu og da kan komme til Danmark, idet jeg ogsaa anser det for overmaade nyttigt. Det maa vist i det hele taget siges, at det vil være vanskeligt for Grønlænderne at holde sig nogenlunde à jour med, hvad der foregaar kulturelt og aandeligt, dersom de ikke nu og da kan komme herved og faa en særlig Paavirkning i længere Tid.

Endelig rettede det ærede Medlem en Henstilling til mig om, at jeg skulde tage mig af Bibliotekssagen. Jeg kan hertil sige, at det har min allerstørste Interesse at skaffe den grønlandske Befolkning Adgang til dansk Litteratur. Her var jo i første Linie Tale om de Grønlændere, der kan forstaa og læse Dansk, men det ærede Medlem henstillede ogsaa til mig at hjælpe de Grønlændere, som ikke har lært Dansk, og som udelukkende er henvist til at læse, hvad der kan gives dem paa det grønlandske Sprog, og det er jo overmaade lidt i Øjeblikket. Det ærede Medlem henstillede til mig at drage Omsorg for, at der i videst muligt Omfang oversættes god dansk Litteratur paa det eksimoiske Sprog, og jeg kan svare det ærede Medlem, at jeg gerne vil medvirke til, at vi kan faa oversat god dansk Litteratur paa det eskimoiske Sprog, saaledes at de Grønlændere, der ikke har lært Dansk, ogsaa kan faa nogen aandelig Paavirkning gennem Læsning.

Hertil tror jeg, at jeg kan indskrænke mig, idet jeg kan henholde mig til de Udtalelser, jeg allerede har fremsat om Lovforslaget og om de grønlandske Forhold. Jeg deler den Opfattelse, at Lovforslaget, saaledes som det nu er formet, vil være vel